

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

07.06.2026. Nr. 1-8/19

**Latvijas Republikas Saeimas
Juridiskajai komisijai**
juridiska.komisija@saeima.lv

Par priekšlikumiem likumprojektā “Grozījumi Bāriņtiesu likumā” (Nr. 1031/Lp14)

Saeima 2026. gada 4. jūnijā otrajā lasījumā pieņēma likumprojektu “Grozījumi Bāriņtiesu likumā” (Nr. 1031/Lp14) (turpmāk – Likumprojekts), nosakot priekšlikumu iesniegšanas termiņu līdz 2026. gada 9. jūnijam.

Pamatojoties uz Tiesībsarga likuma 11. panta 4. punktu, 12. panta 8. punktu un Saeimas kārtības rullja 95. panta pirmās daļas 8. punktu, lūdzu pieņemt un izvērtēt šādus priekšlikumus Likumprojektā:

1) Iekļaut Likumprojektā jaunu pantu:

Izteikt likuma 10.¹ pantu šādā redakcijā:

Kvalifikācijas komisija

(1) Kvalifikācijas komisija ir koleģiāla institūcija, kuras darbību organizē Bērnu aizsardzības centrs.

(2) Kvalifikācijas komisijas mērķis ir eksāmena veidā novērtēt bāriņtiesas priekšsēdētāja, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieka un bāriņtiesas locekļa zināšanas, prasmes un kompetences bērna un aizgādībā esošās personas tiesību un tiesisko interešu aizsardzībai. Eksāmens ir pārbaudījums pēc bāriņtiesas priekšsēdētāja, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieka un bāriņtiesas locekļa mācību programmas satura apguves.

(3) Kvalifikācijas komisijas sastāvā ir Labklājības ministrijas, Tieslietu ministrijas, Bērnu aizsardzības centra un Latvijas Bāriņtiesas darbinieku asociācijas pārstāvji.

(4) Eksāmena satura pamatvirzienus, tā organizēšanas, norises, vērtēšanas, Kvalifikācijas komisijas izveidošanas un tās darbības kārtību nosaka Ministru kabinets.

2) Iekļaut Likumprojektā jaunu pantu Pārejas noteikumos :

27. Ministru kabinets līdz 2028. gada 1. janvārim izdod šā likuma 10.¹ panta ceturtajā daļā paredzētos noteikumus.

Pamatojums: Ar Likumprojektu no Bāriņtiesu likuma tiek izslēgtas tiesību normas, kas paredz izveidot Kvalifikācijas komisiju un ieviest bāriņtiesu darbinieku sertifikāciju. Tiesību normas par Kvalifikācijas komisiju Bāriņtiesu likumā tika iestrādātas jau 2021. gadā, pamatojoties uz Informatīvo ziņojumu "Par bērnu tiesību aizsardzības sistēmas pilnveidi".

Lai valstī nodrošinātu vienotu pieeju bērna un aizgādībā esošās personas tiesību un tiesisko interešu aizsardzībai, bāriņtiesu darbiniekiem ir jābūt vienādām profesionālajām zināšanām un prasmēm. To apguvi bāriņtiesas priekšsēdētāja, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieka un bāriņtiesas locekļa mācību programmā paredz Bāriņtiesu likuma 10. panta ceturta daļa. Savukārt Ministru kabineta 2006. gada 5. decembra noteikumos Nr. 984 "Noteikumi par bāriņtiesas priekšsēdētāja, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieka un bāriņtiesas locekļa mācību programmas saturu un apmācības kārtību" noteikts programmas saturs un apmācības kārtība. Bāriņtiesu likumā nav noteikta bāriņtiesu darbinieku zināšanu, prasmju un kompetenču novērtēšana pēc minētās mācību programmas apguves.

Ar Likumprojektu tiek ieviests jauns instruments – bāriņtiesas priekšsēdētāja, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieka un bāriņtiesas locekļa darba izpildes novērtēšana. Tās mērķis ir amatpersonas darbības un tās rezultātu izvērtēšana, kā arī profesionālās attīstības un kompetenču pilnveides vajadzību noteikšana. Novērtēšanu reizi gadā vienotā bāriņtiesu novērtēšanas sistēmā novērtē bāriņtiesas priekšsēdētājs. Bāriņtiesas priekšsēdētāja darba izpildi ne retāk kā reizi divos gados novērtēs pašvaldības izpilddirektors.

Tomēr tas neaizstāj Kvalifikācijas komisijai noteikto mērķi - bāriņtiesas priekšsēdētāja, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieka un bāriņtiesas locekļa zināšanu, prasmju un kompetenču bērna un aizgādībā esošās personas tiesību un tiesisko interešu aizsardzībā novērtēšanu pēc mācību programmas satura apguves, tas ir, pirms pilnībā patstāvīgu amata pienākumu pildīšanas uzsākšanas. Šādu mērķi nav iespējams sasniegt ar bāriņtiesas priekšsēdētāja, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieka un bāriņtiesas locekļa novērtēšanu katras pašvaldības līmenī.

Aicinu Saeimas Juridiskās komisijas deputātus atbalstīt priekšlikumus.

Ar cieņu

tiesībsardze

Karina Palkova